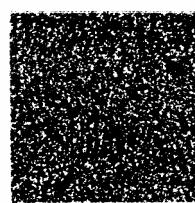

شناخته‌اند.

ثانیاً - بعضی از داروسازان نقش خویش را بعنوان یکی از اعضای تیم بهداشتی درک نگرده‌اند. این یک امر طبیعی است که اکثر مردم خواستار راهنمایی درمانی و بهداشتی از داروسازان می‌باشند. داروساز باید از اقدام به درمان اجتناب ورزد ولی می‌تواند خدمات ارزنده‌ای در ارتباط با بیماری‌های رایج محلی به مردم و مستوپلین ارائه دهد. داروساز می‌تواند جدول واکسیناسیون را از سازمان‌های بهداشتی مربوطه (بهداری - انتستیو پاستور) بگیرد و به مردم آگاهی‌های لازم را ارائه دهد. در جاهایی که درمانگاه عمومی وجود دارد، داروساز بهترین فرد مسئول است که می‌تواند تدارک، نگهداری و توزیع واکسن‌ها را تحت نظر بگیرد. در این زمینه کتاب مهمی که هر داروساز باید در دسترس داشته باشد «کترول بیماری‌های واگیر انسانی» است. یکی دیگر از خدمات مهم و ارزنده‌ای که داروساز می‌تواند ارائه دهد، تهیه و در اختیار گذاردن بروشورهای بهداشتی و پیشگیری لازم برای مسافرینی است که قصد مسافرت به خارج از کشور یا نقاط دورافتاده را دارند، که در این بروشورها علاوه بر راهنمایی‌های لازم برای حفظ بهداشت توصیه می‌شود چه داروهای همراهشان ببرند مخصوصاً در مورد مالاریا و اسهال، تاکید بر به همراه داشتن بعضی از داروهای OTC (داروهای بدون نسخه) از قبیل قرص‌های ضدتهوع در وسایل نقلیه، آسپرین یا استامینوفن، وسایل لازم برای کمکهای اولیه. برای آموزش بهداشت در بهداری طریقه رسمی و مدون وجود دارد ولی در داروخانه مردم بهتر می‌توانند با داروساز ارتباط برقرار کنند زیرا به دلایل زیر مردم با داروساز نزدیکی دارند:

- ۱- اکثر مناطق پر جمعیت شهر عموماً از داروخانه برخوردارند و به سبب دسترسی مستقیم به داروساز،

آشنازی با پایان‌نامه‌های داروسازی

موضوع: نقش داروساز بالینی در زمینه بهداشتی
استاد راهنما: دکتر جاویدان نژاد
نگارنده: علی مصدق
مکان: دانشکده داروسازی - دانشگاه علوم پزشکی
تهران
سال تحصیلی: سال تحصیلی ۶۲-۶۱

خلاصه: خدمات ارزنده‌ای که داروساز بالینی در زمینه بهداشت می‌تواند ارائه دهد به دلایل زیر برای عده‌ای از مردم پیشوای روشن نیست:

اولاً - در بیست سال اخیر دست‌اندرکاران بهداشت عمومی نقش ویژه داروساز را در این زمینه

پزشکی نیز می‌باشد.
اهم مواردی که داروساز می‌تواند عملاً خدمات
ارزende بهداشتی را به بیماران و مراجعین به
داروخانه‌های عمومی و بیمارستانی ارائه نماید عبارتند
از:

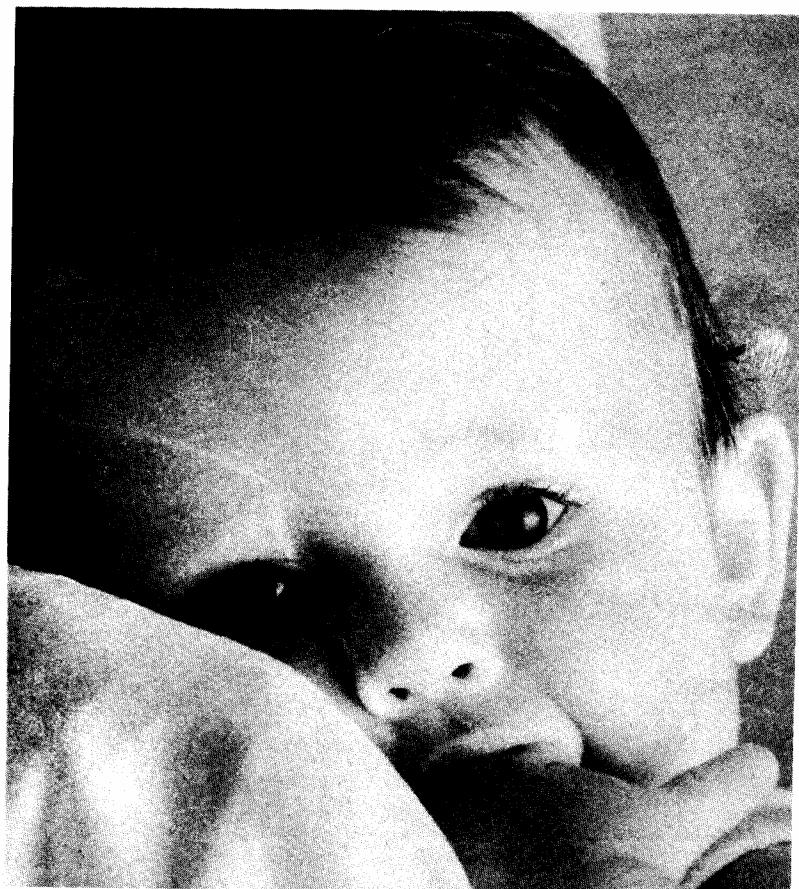
وی بهتر از سایر اعضای تیم پزشکی می‌تواند بطور
حرفه‌ای وظيفة خویش را در زمینه خدمات بهداشتی
علاوه بر مسئولیتهای جاری انجام دهد.

۴- با توجه به اینکه داروساز راهنمایی‌های
بهداشتی را بنا به موقعیت لازم به بیمار ارائه می‌دهد
برای بیمار قابل پذیرش تر است تا اینکه بطور عمومی
واز طریق رسانه‌های عمومی این مطالب بهداشتی گفته
شود.

۳- با توجه به اینکه هدف ارائه خدمات بهداشتی
در جهت کاهش بیماری و جلوگیری از عوارض داروها
می‌باشد، کار آموزش بهداشت نه تنها یکی از وظایف
داروسازان است بلکه از وظایف سایر اعضای تیم

بهداشت مادر و فرزند:

یکی از پژوهش‌ترین خدمات بهداشتی که
داروسازان می‌توانند عرضه نمایند راهنمایی مادر و
کودک می‌باشد. هدف اصلی از صیانت مادر و کودک،
راهنمایی مادر در دوران حاملگی و کودک در سال اول
عمرش می‌باشد.

روماتوئید و روماتیسم قلبی می‌کند. بنابراین در برخورد با بیماری که از درد گلو شکایت دارد باید او را به پزشک راهنمایی نمود.

سوء استفاده دارویی و کنترل مسمومیت:

یکی دیگر از وظایفی که داروسازان بالینی می‌توانند به سادگی انجام دهنده، کنترل سموم و کنترل سوء استفاده دارویی (Poison And Drug Abuse) می‌باشد. با توجه به تعریف سازمان بهداشت جهانی (W.H.O) از Drug Abuse نقش ارزشمند داروساز در کنترل این نوع سوء استفاده مشخص می‌شود.

از سایر وظایف داروسازان بالینی:

- ۱- شناسایی بیماریهای اقلیمی و تهیه دستورها و توصیه‌های لازم جهت پیشگیری و کنترل آنها.
- ۲- شناسایی کامل مطب پزشکان و تخصص آنها و برقرار کردن ارتباط نزدیک علمی با آنها در منطقه محل کار.
- ۳- شناسایی کامل موسساتی که خدمات بهداشتی و درمانی در منطقه داروخانه بیمارستان یا داروخانه عمومی ارائه می‌دهند از قبیل درمانگاه، اورژانس، شناسایی دفتر انجمان سرطان شناسان، مرکز مبارزه با سل، مرکز مبارزه با بیماریهای مقاربتی و سازمان معلولین و خدمات سازمان بهزیستی.
- ۴- شناسایی بیمارستانهای شهر با توجه به عمومی یا تخصصی بودن آنها.

زیرنویس:

- * تعریف W.H.O در خصوص سوء استفاده دارویی:
 - الف - استفاده ناجای دارو برای هدفهای غیرپزشکی
 - ب - مصرف مواد شیمیایی که موارد مصرفثان در پزشکی تایید نشده است.

داروساز با اطلاع که در مورد تغییرات زمان حاملگی و چگونگی مصرف داروها و غذا در این دوره و دوران نوزادی کودک آگاهی دارد می‌تواند در موقع لازم به مادر در مورد بهداشت و تغییر حالات غیر طبیعی در این دوران کمک کند.

کنترل امراض مزمن:

داروساز می‌تواند بیمار را راهنمایی کند که از روشهای مشخصی در کنترل امراض مزمن استفاده کند مثلاً داشتن رژیم غذایی مناسب، نکشیدن سیگار، کنترل وزن، ورزش، خواب به مقدار کافی که تمام اینها برای پیشگیری از بیماری‌ها مخصوصاً بیماری قلبی توصیه شده است.

البته سرطان با شیوه‌های فوق جلوگیری نمی‌شود و معمولاً با تشخیص زود و درمان بموضع باید معالجه شود. داروساز باید با علائم احاطه کننده سرطان آشناشی داشته که در موقع برخورد با این بیماران بتواند راهنمایی لازم را به او ارائه نماید.

پیشگیری از بیماریها:

داروساز آگاه می‌تواند با توجه به سه روش پیشگیری زیر، نقش ویژه خویش را در داروخانه اعمال نماید:

- ۱- تغییر آداب و رسوم اجتماعی به نفع بیمار.
- ۲- حفظ سلامت مردم از قبیل تشویق به موقع واکسیناسیون، کنترل عفونت، عدم سوء استفاده از مواد مضر مثل تریاک و هروئین و سوء استفاده داروئی (Drug Abuse)
- ۳- تشخیص به موقع و درمان بیمار (ارجاع به پزشک متخصص یا کلینیکهای ویژه).
مثل استفاده از پنیسیلین در درمان عفونت استرپتوکوک که اگر به موقع درمان نشود ایجاد آرتربیت